

REANIMAR A EDUCACIÓN AMBIENTAL EN GALIZA

Paco Bañobre*

O pasado 25 de xaneiro de 2014, véspera do Día Mundial da Educación Ambiental, celebrouse en Santiago de Compostela o Encontro galego Educación Ambiental: novos escenarios, novas miradas, convocado pola Federación Ecoloxista Galega (FEG), o grupo de Investigación Pedagogía Social e Educación Ambiental da Universidade de Santiago de Compostela (SEPA) e a Sociedade Galega de Educación Ambiental (SGEA).

Preto dun cento de educadores/as ambientais de toda Galiza déronse cita no Centro de Interpretación Ambiental de Compostela para reflexionar e debater sobre a situación da educación ambiental do noso país, cos obxectivos de procurar novos escenarios nos que a educación ambiental poida desenvolverse a pesar da crise ambiental, social e económica que estamos a sufrir. Neste sentido, presentáronse diferentes iniciativas que, baixo denominacións que non aluden directamente á educación ambiental, entroncan cos seus fundamentos.

O encontro abriuse cunha mesa de debate dirixida a obter un bosquejo sobre a situación da educación ambiental (EA) en Galiza, na que estiveron representados profesionais cunha ampla traxectoria nos diferentes eidos da EA: colectivos, empresas, sistema educativo e administración.

Logo dun pequeno receso, os/as participantes reunímonos no exterior do Centro de Interpretación Ambiental de Santiago de Compostela para realizar unha acción reivindicativa en defensa da educación ambiental en Galiza, que consistiu na gravación dun vídeo co lema *Un berro de Dignidade pola Educación Ambiental*.

A continuación tiveron lugar as mesas de experiencias estruturadas en catro núcleos temáticos, nos que se achegaron propostas que deron pé a seguir avanzando nuns momentos nos que a EA está a ser desmantelada. Estas foron as temáticas e os proxectos participantes:

- Mesa 1: Metodoloxías innovadoras.
 - Teatro Foro (Feitoría Verde).
 - Miríades.net
 - USC en transición.
 - A maxia das árbores e amiga auga (CPI Catroverde).
- Mesa 2: Outra forma de organizarse.
 - Proxecto Integral de Compostela (PIC de Compostela).
 - Granxa de Servizos (Olho de Sapo).
 - Proxecto de investigación (UDC).
 - AXENA.
- Mesa 3: Novos espazos para a educación ambiental.
 - Produción/Consumo ecolóxico (O Grelo Verde e Amigos da Terra).
 - Por unha Galiza sen petróleo (Véspera de Nada).
 - Agricultura ecolóxica (Sindicato Labrego Galego).
 - Neururalismo e ecosocialismo (O Xardín de Cernunnos).
 - Eduso (CEESG).
- Mesa 4: Estratexias de conservación do territorio.

Nesta última mesa, ADEGA participou presentando o novo programa de voluntariado e educación ambiental *Charcas con Vida*, que foi acoillido con elevado interese polas persoas participantes. Na mesma mesa de experiencias presentáronse tamén:

 - A iniciativa do Colectivo Ecoloxista do Salnés de promover actividades de estudo e investigación – acción no litoral galego, en conso-

No Encontro galego de Educación ambiental do pasado 25 de xaneiro, presentáronse preto de 20 iniciativas de EA que se están a desenvolver en toda Galiza.

nancia co *Coastwatch* que se realizaba hai varios anos. Está dirixido a centros educativos do Salnés para logo estendelo a outras zonas costeiras.

- Fragas do Mandeo presentou as actividades de custodia fluvial que realiza arredor deste río e as súas zonas húmidas con centros de ensino, poñendo en valor os recursos naturais destes ecosistemas.

- A asociación Sustinea presentou as actividades que desenvolve no Espazo de Participación Ambiental de Pena Comeira, que xestiona desde 2011. Esta asociación oferta os seus recursos e actividades ao conxunto da cidadanía coa finalidade de contribuír ao coñecemento e maior comprensión do medio, á utilización sostible dos recursos naturais e á dinamización do rural.

- Cartografías Sensibles, que aposta pola defensa e a posta en valor do patrimonio da parroquia de Vincios e da Serra do Galiñeiro. Trátase dunha achega virtual a unha realidade territorial rica e complexa a través de mapas, topónimos, muiños, covas, penedos, xacementos arqueolóxicos, lendas, músicas e tantos outros elementos que configuran a identidade deste lugar e que nos fan descubrir historias.

CONCLUSIÓNS DO ENCONTRO

- O sector está nunha situación difícil pero aparecen novas incorporacións con novos folgos.
- Existe interese pola EA en sectores até agora pouco explorados (a destacar o eido da soberanía alimentaria); polo que cómpre buscar alianzas e axudámonos mutuamente.
- Apostar por formatos de encontros e seminarios participativos para fomentar ao máximo as sinerxías e o debate diverso e equitativo.

*Paco Bañobre é educador ambiental en ADEGA.
+ info en: www.facebook.com/EncontroGalegoEA?fref=ts